

N°. 12.

Pirmdeenâ 23. Merz (4. April)

1870.

Wakfa par gaddu 1 rubl.

M a h d i t a j s.

Ceffſemmes ſinnas. No Rihgas: pahr gub. wald. ſinnu, ka ne-buhs neaiſmaksat grabmata? pahr poſti ſubtitus us konſuteem ahr-ſemmes, — lohpu aiſtahn. beedriba. No Pehterburgas: pahr leelu gaiſa-ballonu un pahr dſeſes-zelku gaiſa.

Ahrſemmes ſinnas. No Englandes: pahr Anglu kapſehtahm: No Franzijas: Prinziſ B. Bonaparte iſteefahs. No Rohmas: Antonella otbilde Chſtreikijas wehſteekam. No Konſtantinopeles: ſultana dohta brihmiba luggoſchanat. Armeneſchi attriht no ſawu patriarka. No Egiptes: wiſe-lehnam ar ſultanu eſfoht meere.

Zittus jaunas ſinnas. No Rihgas: ſagtu kerſhana. No Keije-was: ſemneeki, kaſ brandwihnam atſazijuschees. No Hollandes: paſubdis atrahs, jeb ſalerts ſpohks. No Amerikas: 7 lohti ſtrahdigas meitas.

Jaunatahs ſinnas.

Sahdſenes pagaiſta namma eſſwehtijhana 23ſchâ Januar 1870. Wehl reiſ: Woi geld d ſintas gruntes pirkt, woi negeld wiſ? Par wehlu. Keelittumâ. Paſemmibas ſtohla. Sohds. Iſ Wahzu teſſſtabas. Diwi juhrmallneeki.

Ceffſemmes ſinnas.

No Rihgas. Kreewu general-konſuls, kaſ Londonê, Baltijas generalgubernatoram ſinnojis, ka daudſ zilweki, ihpaſchi no Baltijas gubernijahm buhdami juhras-brauzeji, ſawas grabmatas pee general-konſuta Londonê laiſchoht tahdas, kam paſtes-naudu naw aiſmaksajufchi. Kad nu Kreewu-ſemme arri poſtmarkas ir bruhkê, tad Englandes poſtes waldifchana par ſatru Kreewu konſuteem ſubtitu ne-aiſmaksatu grabmatu, leekohht par poſtes-naudu maksahht 30 prozentes. Bet kad konſuteem leeka nauda naw, ko par tahdahm grabmatahm maksahht, — tad Wiſd. gubernijas waldifchana paſluddina, ka par grabmatahm, ko woi teefas woi zitti laudis us Kreewu konſuli ſuhhta, lai pehz taſſes apſihme ar Kreewu ſemmes poſtnaudas-ſihmehm jeb poſtmarkahm.

No Rihgas, 19tâ Merz. Nabloſchâ ſwehtdeenâ, 22trâ Merz Rihgas lohpu-aiſtahnweſchanas beedriba turrehs ſawu gadda-ſanahſchanu un tê gohdamakſas iſdallihs 12 fuhrmanneem, kaſ ilgi ſawâ ammatâ deenejuſchi, bet pahr kurreem tomehr nekahdas ſuhdſibas naw zeltas. Beedriba wehlahs, kaut daudſ laudis ſanahktu klaufitees un to redſeht. La ſanahſchana buhs Jahna-gildes-nammâ p. 1 puſſd.

No Pehterburgas. Schejenes behrſes awiſe daudſina, ka karra-ministerija eſfoht tam paſiſtammam gaiſa-brauzejam Berg usdewuſe warren leelu gaiſa-ballonu taiſiht. Schis gaiſa-ballons buhs buht 17 arſchines zaurimehrâ un wiſſaplahrt 71 arſchines un taſ preekſch karra-laika derrigs. Tahds ballons teef pee garra ſtrikka gaiſa laiſts tâ, ka to aiſ ta ſtrikka warr pee ſemmes wilkt, kad grihb un kad waijadſigs. Schahdâ ballonâ arri telegrafa maſchini eetaiſa, no kurra ta drahte garr to ſtrikki us ſemmi nahſ. Pa ſcho telegrafu gaiſa-brauzejs warr ittin ahtri nolaiſt ſemme ſinnas, kur eenaidneela karra-ſpehks un winna lehgeris ſtahw un tâ wiſſas winnu grobſiſch-nahs un darrifchanas noluhloht un paſſanoht. Seemet-Amerikaneſchi ſawâ pehdeja brahtu-karrâ tâ darrijufchi un leezinoht, ka iſdeweſes labbi.

— Kreewu baſnizteeſa jeb ſinode wiſſu biſkapu-aprinku mahzitajeem pawehlejufe, uppura-lahdês pah-rah pahr 100 rubteem naudas neatſtahht eelſchâ, — ka zaur to warretu ſahdſibas aiſſargahht. Ia kur ſchi pawehleſchana netiftu peeklahjigi paſlauſita, tur tahs weetas baſniz-waldifchanai ta wakfa, wainigohs pehz wainas wehrtibas ar naudas-ſtrahpi ſtrahpeht.

Wehl no Pehterburgas. Pehterburgas arisê laffa schahdu sinnu: Rahdâ Nujorkas eelâ, kur daudj laudis brauz un zet, irr dselsu-zeksch eetai-taisihts 3 affis augstu gaisâ un tas tadeht tâ tai-sihts, lai pa to eelu nebuhtu tif leela speeschanahs. Tais weetâs, kur laktarni mehds stahweht, irr dsel-ses stabbi, 5 werschokus platti un 3 affis garri. Scheem stabbeem augschgallâ irr sarri lâ seena-dal-schahm un schee sarri stahw 5 pehdas weens no oh-tra, jo tif platti irr Seemel-Amerikaneeschu dselsu-zekki. Us scheem galleem irr schkehrsam listi dselses bakki un us scheem bakkeem irr tahs fledes peestiprotas. Tâpat arri warretu cetaisiht Pehterburgâ, tais eelâs, kur tadeht, ka tahs eelas schauras, ar sirgeem brauz-jamu dselsu-zekku newarr taisiht.

Abresemmes sinnas.

No Englandes. Lai gan Englande sewi is-flawe par to brihwako semmi pasaulê, tomehr us-eetam tur deesgan arri tahdas nekreetibas, kas brihwu prahtu un paschu kristigu tizzibu aplauno. Tizzibas buhschanâs, sinnamâs, Angtu tizzibai paschai ween ta leelaka brihwiba un wakka wissâs leetâs un tadeht, lâ jau dsirdejam, bij grubt Ibru-semmê tai to newaijadfigu warru lohziht. Schoreis lordeem par-lamentê bijufe runnaschana pahr kapsehtahm. Sin-namâs, Anglescheem pascheem wissur kapsehtas, bet zittas tizzibas apleezinatajeem us semmehm un kur to masums kohpê, ihpaschas kapsehtas naw. Schah-deem nu gan wehle Angtu kapsehtâ lihkus glabbah, bet ar to sinnu, ka tif Angtu mahzitajeem pehz Angtu tizzibas liffumeem to brihw us duffu wad-diht. Un to arr tif tad ween brihw, kad nomirrejs bijis kahdai kristigai tizzibai peederrigs, un kad naw beidsees zaur paschslepkawibu. Winni aisbildinajahs, ka ja kauschoht sawâs kapsehtâs sweschus lihkus glabbah pehz sweschtizzigeem eeraddumcem, tad swesch-tizzigee arri pagchreschoht winnu basnizâs sawu Deewakalposchanu, kristibas un t. pr., noturreht. Tag-gad kahds parlamentes lungs, Morgan wahrdâ, lizzis preelschâ sawu padohmu, ka lai us preelschu Angli pakauj sweschtizzigeem sawus lihkus Angtu kapsehtâ pehz sawas paschas tizzibas eeraddumcem paglabbah, jo tâ jau darroht Amerikâ un wissur zittur, kur is-stais kristigas tizzibas gars laudis apgaismojis. Un reds, tas padohms geldeja, jo 233 balsis tam pakritta un 122 bij pretti. Scho leetu nu lischchoht masakam pulzinam pahrspreest.

No Franzijas. Pahr ta printscha Peter Bonaparte ismellechyanu awises raksta wissas tahs leezineeku leezibas, un tahs nebuht nefaeetahs weenâ prahtâ; so weens leezina, to ohtris gribb noleegt, so weens redsejis, to ohtris naw redsejis. Ihpaschi pahr to leels striddis, ka nokautais Noars prinzim papreelsch fittis. Daudj leezineeki isfalka, ka sitteena sibmes tai brihdi pee printscha waiga redsejuschi un wehl zitti falka, ka Noara ohtris beedris pehz tam

leelijees, ka Noars prinzim kreetu plikki dewis. Starp zitteem, kas Noaru par newainigu gribbejuschi peerah-diht, Noara pascha seewa arr leezinajuse, ka Noaram bijuschu schauri zimdi rohkâ, kadeht winsch nemaf newarrejis fist un tee zimdi pehzak effoht atrasti pawissam weffeli un nesamaitati. (Newarr saprast, kadeht zimdeem no sitteena buhtu japlibst.) Noara beedris, Fuwillje, tadeht ka tas isteizis: prinzis esfoht lâ blehdigs slepkaws Noaru nofahwis, dabbuja 10 deenas ais dselsu restehm fehdeht. Tas, ka Noars prinzim fittis, tifka peenemts par pateesibu, tadeht, ka wairaf leezineeki to apleezinaja. 26tâ (14tâ) Merz ismellechjana bij pabeigta un presidents swehrinateem wihtreem lifka pee firds, lai ar prinzi barra pehz liffumeem, lai neturra nekahdu eenaidu woi draudsibu firdi, bet lai pehz leezibu leelaka swarra sawu spreedumu isdohd. Ka Noars prinzi fittis, tas effoht peenemmams, tapehz, ka Fuwillje pats to dascheem teizis un t. pr. 27tâ (15tâ) Merz pehz pufsdeneas swehrinatee nogahja sawu spreedumu spreest un pehz 1 stundas un 10 minutehm tee is-nahja un pasluddinaja, ka prinzis effoht bes wainas. — Us tahdu wihsi tad nu nobeidjahs ta leela prozesse, no ka daschi gan bij zerrejuschu, ka prinzim flikti klahschotees un tam, warrbuht, isdohschchoht nahwes spreedumu.

No Rohmas. Chstreikijas wehstneekam un walsts kanzlerim pahwesta ministeris Antonellis tahdu atbildi dewis, ar so schee warroht meerâ buht. Schee diwi lungi tâpat lâ zittu semmju weetneeki, pahwestam speeschahs wirsû, lai tas ar saweem jauneem hausteem waldineekem meeru nefajauz tadeht, ka ar tahdahm mahzibahm wissa atsihschana tischchoht apslahpeta un deenas-gaisma tumshâ maisâ eebahsta. Antonellis teem atbiddejis us tahdu wihsi: no teem garrigeem hausteem un garrigahm pawehleschahanam basniza itt neko newarroht atraut nedj atlaist, winnai waijagoht sawu sohbeni iswillt un spehzigu zirst, winnai waijagoht to jaunmohdigu waldischyanu ar sawahm wakkahm un brihwibahm par dwehselei skahdigahm maldischyanahm nofazzih, waijagoht augsti turreht to sarrogu, ar so noispeest tahdas rakstu brihwibas un leezibas. Tâ tas jadarroht rakstâs. Bet pee isdarrischanas effoht zittadi. Schehloht pahwestam ne-effoht zeeta firds un winsch kaujoht peeluhgtees un zittas waldischyanas warroht schehlastibas-zekâ no winna to panahht, ka winsch zeeschchoht un meerâ laischchoht tahdas leetas, so zaur raksteem pasluddinajis. Bet sinnamâs, to zeeschchoht arri tif ilgi ween, lâ winnam patihl un lamehr tahs waldischyanas isturrahs tâ, ka winnam to pakautu brihwibu atkal newaijag atnemt un tahs strahpeht lâ pelnijuschas un t. pr. — Tahdâ wihsê Antonellis probtoht wissus suhtitohs apmeerinahht un schee apmeerinachanas wahrdi gan tif ilgi ween geldehs, kamehr pahwests buhs panahzis so gribbejis. Taggad, sinnamâs, winnam wairâ naw jabihstahs, ka daudj to

prettinecku buhs, jo daubj bissapi, kas agraf gan bij warreni seelmuttes un pahwestam pretti stihwe- jahs, taggad zittadi apdohmajuschees, bihdamees, ka sawu gobdu un weetu nepasaude, pahwesta prahdam pademuschees, ta ka, ka jau dsirdejam, tik 72 ween palikfuschj prettineeki. Bet kas sinn, ja pahwests wehl ilgali kawesees to jauno baufli pasluddinaht, tad warrbuht arri teem pehdigeem tas karstums atdsiffihs un tee arr peekrittihs pahwestam. — Ka no Turzijas dsird, tad Armeneescheem arr pahwests winnu wezzas teefas atnehmis, kas taf agraf no pahwesteem pascheem bijuschas apstiprinatas. Prohti, winni paschi iswehlejuschi sawu patriarku, paschi bislapus, kas patriarkam un basnijai uestizibu swehreja. Un schahs brihwibas Armeneeschi farga ta sawu azzuraugu. Kad nu taggad pahwests winnu patriarkam tahs teefas atsazjijis, tad schee dikti nikni pah to un — ta tai sinnä: no Konstantinopeles, lassams, sawu taggadeju patriarku atmettischohht.

No Konstantinopeles raksta: Sultans ar ihpaschu rakstu andeles fuggeem dewis waktu, nakts laika no Dardanellehm un Borporus isbraukt, wid- dus-jubra un mellaja jubra. Bet eebrault pa nakti naw brihw un farra-fuggeem naw wehlehts ne eebrault nedj isbraukt. — No kattotu Ameneescheem, kas dsirdejuschi, kahdus bauktus pahwests winnu patri- arkam Hassunum usspeedis, dewinas desmit-daktas no ta patriarka atrittuschas un laikam tas, no Rohmas pahrnahjis, sawu patriarka ammatu saudehs.

No Egiptes. Egiptes wize-kehnam ar sul- tanu effoht meers. — Gan effoht dohmajuschi, ka sultans tohs winnam atdohtus brunnotus fug- gus nespehschoht aismakscht, — bet jau preefsch pahri neddehahm to leelako daktu effoht ismaksajis.

Zittas jaunus sinas.

No Mihgas. Winnä peektdeena, 13ta Merz weens no muhsu taggadejeem polizeijas fargeem, is- deenejs saldats Wichmann wahrda netahht no Alek- sandera wahrteem tai eebraultschanas-weeta „Pee swejneeka“ nomannija diwus wihrus, kas ar trim sirgeem tur eebraultuschi un kas winnam israhdiyahs ta blehschi. Kad winsch weenu no teem usrunnaja, tad tas laidahs lappas us smilichu kalneem, us Maslawas ahrihgu. Kad nu laudis tam paktat dsinnahs, tad tas behgdams 4 schahweenus ar re- wolweri us teem ischahwa, bet par laimi neweenu netrahpija. Tad eelas-fargs no Maslawas ahrih- gas Nr. 114, wahrda Stepanow, to behgli eerau- dsija un tohs laudis, kas tam paktat dsinnahs, un tadeht laida arr' sawas kahjas waktä, tam paktat un kaut gan behglis ir us winna diwreis ischahwa, bes ka trahpija, tomehr Stepanows neatlaidahs, ka- mehr tas tam dabbuja reis sitteenu doht un ta pah- warretu pee semmes gahst, tur ar zittu tauschu pa- lihgu to fahschja un polizijai nodewa. Pee ta atradda 6 schahweenu rewolweri, 2 muhka-atflehgas, nafi

un 37 rubl. naudas. Blehdis pats 22 gaddus wezs, no Salbus pagasta, Kursemmē, wahrda Ah- bolin. Arri to ohtru, scha beedri, fanehma, kas sawzahs Zihrul, bet wehl naw isteizis, no kurrenes tas effoht. Tohs 3 sirgus un 1 kammanu ar engl. sirgu-schirrahm libds nodewa polizejai. Schi muhsu polizejas-fargu firdiba un usmanniba tikka atsihta par algas wehrtu; tadeht lungi behrses-nammä preefsch teem sametta 70 rubtus, no ka saldats Wichmann, kas blehschus usgahja, dabbuja 10 rubl., polizejas- fargs Peter Urin, kas behgdameem papreefsch paktat dsinnahs, dabbuja 20 rubl. un Stepanows, kas blehdi notwehris, dabbuja 40 rubl.

No Rjeras. 15ta Merz raksta ta: Werdi- tshewski aprinki, Kordisshewla zeemä semneeki sawa starpa apnehmuschees, par prohwi us weena gadda, tas irr, libds 1ma Janwar 1871 brandwihna dsir- schanu atstahht un libds tam laikam nelahdu leelu schenki sawa zeemä neturreht. Behz scha norunnata laika buhschoht to norunnu par jaunu pahrspreest. Rjeras metropolihhts no zeema mahzitaja to sinnahht dabbujis, teem semneekem un winnu familjahm Deewa swehtibu nowehlejis un zeema mahzitajam un meera spredejam sirnigu pateizibu fazzijis par to fristigu mihlestibu, ar to tee schinni leeta dar- bojuschees.

No Hollandes walstes. Is Maastricht pils- sehtas raksta pah kahdu ehrmotu notikkumu, kas arri to israhda, ka ir tur laudis wehl naw brihwi no mahnu-tizzibas. Preefsch 15 gaddeem tur kahds no lohpmanna subtihts wihna-eepirzejs bij pasuddis ar wiffceem 10,000 frankeem naudas, kas tam dohti libds. Tolait' notizzeja, ka winsch ar to naudu lai- kam effoht aisbehdsis us Ameriku un patte winna familija dohmaja tapat un ar laiku to aismirsa. Bet nesenn pagahjuschas deenas kahda kalpone pee nahburgu mahjas lohga augschä bij eeraudsihuse resnu wihreefcha galwu ar warren garru bahrdu, un mahja aishrehjuse, ta saweem kungeem teikuse, ka nahburgu mahja pee lohga redsejuse spohku ar garru bahrdu. Mahjas laudis kalponi tiktai isfohboja par tahdu wallodu. Bet kalpone jau newarreja mutti turreht, ta sinna ispaudahs tahlat un walfarös laudis sahka pulzetees ap to isflawetu spohka mahju. Polizeja arr dabbuja sinnu, bet tai nebij nelahda eemesla, par to to mahju ismelleht. Bet kad ta pulzescha- nahs walfarös palikka trakkata, tad polizeja isdoh- maja eemeslu: gahja kommissaris ar diweem palih- geem turp un speedahs mahja ee'ichä, teikdami, ka augschä effoht ugguns leesmas manntas, laikam is- zelschotees ugguns-grehls. Un kaut gan mahju lau- dis to negribbeja wehleht, tomehr tee gahja tahlat un masä kambarinä atradda parefnu, semmu wihreli, kahdus 65 gaddus wezzu, kam melna bahrda libds pat zelleem farrajahs, un scho tuhlin pasinna par to preefsch 15 gaddeem pasudduschu wihna-eepirzeju. Te winsch 15 gaddus eeflehdsees bij nodsihwojis un

no fawas familijas, kas zittabi gohda-kaudis, tizzis usturrehts. Winšch ar fawu zeetumu tā apraddees, ka to negribb un negribb atstah, lai gan pehz teem ilgeem gaddeem winnam par fawu blehdibu wairs nekahds sohds, pehz winnu liffumeem, naw bihstams.

No Amerikas. Amerikas tuffneschds daudf brijwas semmes, kur jauni eesahzeji, kam spehks, nomettahs us dsihwi un fahl no mescha istaisiht laufus, dahrsus, ptawas un gannibas. Sinnams, ka gaddi paeet, kamehr tē gruntigu dsihwi panahf. Stahsta taggad, ka 60 engl. juhdses no St. Paul pilssehtas effoht nesenn eetaisijusehs mahja, kam 160 pubru-weetas leela grunte un to usnehmuschas un apstrahdajohf tiffai septinas meitas. Preeksch trim gaddeem winnas ar faweem nespehzigeem wezzakeem effoht tur nomettuschahs un eesahfuschas strahdohf un publetees. Taggad tur jau effoht labbi leela dsihwojama mahja un schi tā eerikteta un ustaisita, ka katram jaleezina: tē effoht tšchalli, prahtigi un teizami eedsihwotaji. Bes ta tur effoht wiffas waijadfigas fainnezibas ehkas, preeksch sirgeem, leelohpeem, putneem, zuchahm un t. pr., kas lihds ar to tuhwu buhdamu tihrumu un ta eesehtofchanu parahdoht, zil gudri tur tee eedsihwotaji. No tahm 160 pubru-weetahm mescha-semmes pehrnā gaddā 45 pubru-weetas jau bij pilnigi eestrahdatas un isdewa bes paschu eedsihwotaju bruhkes wehl preeksch pahrdohschanas 900 pubrus kartuppelu, 500 pubrus mais-labbibas, 200 pubrus kweeschu, 250 pubrus rahzenu un par 200 dollareem wehl zittadu dahrsafaknu. Un kas tad to wiffu pastrahdaja, kas to meschu iszirta, zelmus israkka, semmi eetaisija, kas sehja, dehstija un ptahwa? To darrija tahs septinas meitas, no kurrahm ta jaunaka 15 un wezzaka 25 gaddus wezza, — meitas, kas wiffas labbi audsinatas un mahzitas un kas pa wakkas brihscheem smalku rohkas-darbu strahda un gudras grahmatas laffa.

Zannakahs sinnas.

No Tuhrs pilssehtas, 27./15. Merz. Noara parteja pagehr, lai prinzis Napoleons ismaksajohf 100,000 frantus preeksch nofauta familijas. Deefa nospreeda, ka prinzim jamatka wiffas tahs prozesses matkas un 25,000 frantus Noara familijai. — Kad prinzis no teefas-namma gahja us fawu kohrteli, tad winnu stanni apfweizinaja wifs tas kauschu pulks, kas bij us eelahm.

No Nujorkas, 28./16. Merz. Wakkar scheinan trahkoja warrens negais, kas daschas mahjas sagahsa, zaur to daudf zilwefti tiffa nofisti un fadraggati.

— No Sawannas sinno, ka Kubas fallā kahwuschees Spaneeschi ar dumpineekeem; wehl naw sinnams, kas no tahs kauschanahs isjuzzis.

Sahdsenes pagasta-namma eefwehtifschana 23schā Januar 1870.

Lai gan pehz pagasta liffumeem jau 1869. gaddā katram pagastam fawa namma waijadfigs buht, tad tomehr daudseem wehl ta truhst; wiffwairaf tur, kur fatifschana, weenprahtiba un mihlestiba starp

muischas dsimtfungu un pagastu nemahjo. Irr gan dascha pagasta waldischana gribbejufe bes dsimtleelunga palihdsibas pagasta nammam grunti isgahdohf, bes tas tai naw isdewees. Bet kur lihds schim pagasta-jeb ffohlas-nams irr buhwehts, tur irr dsimtleelstungs pirmo fohli fahpis, pagastam semmi schiafodams, jeb par lehtako zennu pahrdohdams. *)

Tā nu arri Sahdsenes muischas leelstungs Stischerbakow ffohlas-konwentē Sahdsenes pagastam bij dahwinajis 6 pubrweetas semmes preeksch pagasta ffohlas. Nu pagasta waldischana nomannidama, ka liffums japilda un leela waijadfiba irr pehz ffohlas-un teefas-namma, fahla us to dohmahf, pagastam scho nammu buhweht. Winna redseja, ka 6 pubrweetas semmes irr par mas, tadeht aprunnajahs pahr to ar leelungu.

Leelstungs dewa prett muischā buhdamu, agraf no pagasta usbuhwetu darbineeku mahju, 3 pubrweetas semmes wehl klahf, un pahrdewe wehl bes tahm par mehrenu zennu 7 pubrweetas semmes, tā, ka nu bija kohpā 16 pubrweetas semmes, un scho nu muischas leelstungs pagastam patihlamā weeta eerahdija. Tā nu Sahdsenes pagasts warreja fahft jaw seemā 1868. gaddā preeksch schi namma to waijadfigu materiali gahdohf un pawiffam 1869. gaddā buhweschanu eesahft.

Pe schi darba bij wiffi pagasta gruntineeki un rentineeki ar preeku un uszihhibu katris zil spehdams fawas rohkas un fawu spehku peeliffuschu un tas darbs bij tā us preekschu gahjis, ka mahja lihds ar stalli un wahgusi jau tai paschā ruddeni bij gattawa.

Pagasta weetneeku pulks bij nolizzis, schā jauna pagasta namma eefwehtifschanas deenu us 23scho Januar 1870. Schi deena bija Sahdseneescheem ihsti preeka deena. Laiks schai deenā, lai gan aufsts, tomehr mihligs un jauks bija.

Jau no rihta agri pagasta meitas fanahze ar satteem frohneem un ispuschkoja jauno nammu itt jauki, fakkā glihtumā. Ap pufsdeenu pagasta gruntineeki, rentineeki un pagasta lohzeeki, wezzi un jauni, leeli un masi fapulzejahs schai isgresnotā jaunā nammā; arri no nahburgu walstehm bij daschi draugi redfami.

Pulst. 2 pehz pufsdeenas atbrauja zeenigs Madaleenes draudjes mahzitajs Stoll. Un kad bija ar wiffeem fanahfuscheeem apfweizinajees, tad eesahze ap pulst. 3 to eefwehtifschanas darbu ar to dseefmn № 378, no kurras diwas perschas tiffe nodseedatas. Pehz tam zeenigs mahzitajs flawu un pateifschanu fozzija Deewam, ka Deews Sahdseneescheem scho preeka-deenu lizzis peedsihwoht; tad falihdsinaja winnus ar strahdneeku, kas karstā laikā laulā wiffu deenu gruhfi publejees un fweedrus lehjis, zelmus laudams un wellenu us wellenas fraudams, fawu deenas darbu beidsis, wakkarā preezigs un lihgsimis

*) Woi tas teefa? Red.

Deewam par wiinna schebligu palihgu no firds pateiz, tà nu arri Sahdseneefchi schodeen effoht lihgfmi un preeks wiinnu firdis pildoht pee schi namma eefwehtifchanas, pee furra usbuhwefchanas arri daschas grubtibas un publeschanas effoht bijufchas. Zeenigs mahzitais dewe firfnigu pateizibu wiffeem teem, kas pee scha namma zelfchanas to pelnijufchi, pawiffam wiffa pagasta wahrda Sahdsenes leelfungam Stscherbakow, kas preeksch gruntsweetas semmi schinkojis; tad pagasta wezzakam Freyberg fungam, kas buhwefchanas un apgahdaschanas darbu ruhpiigi weddis, un pehdigi wiffeem, kas pee ta strahdajufchi un palihdsejufchi; preezajahs arri no firds, ka Sahdsenes pagasts pehdigds gaddds dauds labbuma us preekschu gabjis. Pehz tam dseedaja dseedataju kohris us 4 balsehm: „Las Kungs irr mans gans.“ Nu zeenigs mahzitais nolaffija tohs preeksch eefwehtifchanas iswehletus wahrdues, to pirmo Dahwida dseefmu, un isstaidroja tohs ar debfigeem un firdi kustinadameem wahrdeem un liffe pagasta waldineekeem, wezzakeem un behrneem un pawiffam ffohlmeisteram, pee firds, kas jadarra, lai warretu panahkt, ka Deewa-bihjaschana un mihlestiba pagasta mahjo un luhdse un pastubbinaja scho Dahwida dseefmu neaismirst, bet pehz tahs dsihwoht un darriht. Tad eefwehtija scho nammu par pagasta, ffohlas un teefas-nammu eefsch ta trihs-weeniga Deewa wahrda. Pehz tam dseedaja wiffi preeziga balfi: „Lai Deewu wiffi lihds, ic.“ wiffas trihs perschas. Zeenigs mahzitais beidsa schi namma eefwehtifchanas darbu ar to swehtu luhgschanu un ar swehtifchanas wahrdeem. Dseedataji dseedaja us 4 balsehm: „Jehowa, Jehowa, Jehowa, tawam wahrdam ic.“ un tad pagasta wezzakais Freyberg kungs no sawas puffes ar swarrigeem wahrdeem liffe pagastam pee firds wiinnu faunas eeraschas un pateizahs teem, kas ar labbu preekschfihmi pagasta labklabfchanu un gohdu wairo, norahja tohs, kas pagastam faunu un behdas zaur besdeewigahm runnahm un wiltigeem padohmeem darra, uu luhdse pagastu weepahrtiba zeeschi fadohtees un mihlestiba eefsch Jesus saweenotces, kas pats tas grunts-afmins, tad ta gabdaschana un tahs publeschanas preeksch ffohlas un teefas namma grubtas nebhufchoht. Wehl dauds swarrigus wahrdues runnais wiasch beidse ar to dseefmu: „Teizi to Kungu to gohdibas Kehninu swehtu.“ Us 4 balsehm liffe dseedahs: „Schi irr ta Kunga deena.“

Sahdsenes pagasts noschehloja, ka leelkungs Stscherbakow no pagasta preekschneezibas gan uslubgts, pee schihs eefwehtifchanas newarrejis klahkt buht aistawefchanu deht. Pagasts pateiz firfnigi wiinnam par to labbarifchanu pee schihs pagasta mahjas, un wehle no firds, lai tas mihltais Deews wiinnu ilgi usturra pee tahs paschas labprahtibas.

Pehz beigtas eefwehtifchanas wiffi fanahkufchee weefi to deenu lihds wehlam waklaram preezigi kohpa

pawaddija, Deewa dahwanas baudidami, fo pagasta gruntineeki un rentineeki bija fagahdajufchi. Pa starpam atskanneja dseedataju lustigas dseefmas. Ap pullst. 10 beidsahs swehtki un ilkattris ar preezigu firdi dewahs us mahjahm.

Buhtu gaufschi wehlejamé, ka Sahdsenes pagasts pee teem no zeeniga mihlota mahzitaja preekscha un pee firds lifteem wahrdeem turretohs. Lai pagasta waldischana un wezzaki buhtu ffohlmeisteram par mihleem palihgeem pee behrnu audsinaschanas un wiinnu mahzifchanas eefsch Deewa-bihjaschanas, lai wiinni buhtu palihgi pee schi darba, kas irr ta wiffulababata pagasta kohpschana, jo kahda garrá behrnus audsinahs, tahds gars wiffa pagasta us preekschu waldbis. Lai behrni neaismirst tohs, kas par wiinnu ffohlahm gabda un lai us winneem arr ta apfoblifchana peepilditohs: „Wiasch atgreesfihs to behrnu firdis pee teem tehweem.“ A—[—n.

Wehl reis: Woi geld dsimtas gruntes pirkt, woi negeld wis?

Kattris zilwels pafaulé gribb meefigi un garrigi pahrtizzis un brihwis buht; tà tas irr bijis no pafaulés eefahkuma lihds schim laifam, un tà tas buhs lihds pafaulés gallam. — Ittin tà meefas pahrtikka irr: ehdeens, dsehreens, drehbes, ehlas un wifs zits, kas pee wiinnas ustureschanas waijadsigs, — tà irr garra pahrtikka: ffohlas, dseedaschanas un lassifchanas-beedribas un zittas tahdas eeriktes, kas tadeht dibbinatas, tauschu prahtu gaischu darriht un fapraschanu wairoht. — Un tà meefas brihwiba irr: sawa laika kustetees un strahdakt, sawa laika duffekt jeb atpuhstees, — aufsta laika istaba sehdeht, karsta pahrtikli melleht, — tad ar sehflu us tihrumu eet, kad sehjejs pee gaisa jeb zittahm simehm riktigu sehjumu-laifu nojehds, — tad labbibu pflaut, kad ta wairs naw jatta un arr kad ta jaw nau pahrschahwejufehs un t. pr., — tà irr garra brihwiba: ffohla eet, tur garru zillakt un mohdinakt, un mahzibas un sinnaschanas kraht, kas taggad katrai brihwai tautai jo deenas jo wairak pee sawas dsihwes buhschanas derrigas un waijadsigas; — jeb arr: zilwels warr tahdas weetas apmelleht un tahdas grahamatas lassihkt, fur mahzahs sawu ammatu jeb darbu tà pastrahdakt, tà tas wifswairak pelnas isdoht, par probwi: tà faimneeks no sawahm druwahm un pflawahm warr tif dauds augtu eedsiht, zil ween schahs spehj isdoht, un to ar tahdu fapraschanu isdarriht, ka wiinnas neteek nosuhktas un tà zaur to tas augtu isdewums us preekschu netiftu pamafinahts. — Pee schahda labbuma — meefigas un garrigas pahrtikkas un brihwibas — wifspapreekschu teel tas, kas dsimtu mahju jeb grunti pirkt.

Ittin tà kad meefa flimmiba wahrgst, arri gars fahkt nihkt, un tà meefa irr garram par ahriugu apgehrbu jeb par traufu, tàpat arr wiffa zilwela dsib-

woschanâ un buhschanâ warr fazziht: fur brihwiba irr, tur arri pahrtikka waijaga buht; zittadi ta brihwiba fâ nihkulis nospeests wahrgst un flimmo, un nekahbus spehzigus un dsihwus auglus newarr nest. Pahrtikka tad nu irr brihwibai tas trauks, bes ka fchi newarr pastahweht un us preefschu tift. Tâ tad nu rebsam, ka pee meefigas un garrigas brihwibas peederr meefiga un garriga pahrtikka, tâpat fâ zaur lihdsibu runnajoht ratti pee wahgeem un stubre pee fugges. Bes sawas ihpaschas gruntes, jeb sawa ihpascha pajumta, irr katra zilwefa brihwiba falihdsinajama ar putnu sarra gallâ, fo ir masaka wehsmiaa schubpo un schurpu turpu swaida.

Râ warr zilwefs pahrtizzis buht, ja winnam brihwibas truhst, sawu darbu strahdajoht tâ eedallih un eetaisih, fâ tas winnam petnu nefs? Zilwefs newarr pahrtift no ta darba, fo winsch strahda, bet no tahs petnas, fo tas darbs winnam zaur strahdaschanu eenefs. Tâpat zilwefs newarr brihwus buht, kad winnam ar pahrtikkas raisehm jazihnahs un jafalka: wifs, fo es darru, to es ne fewim, bet ohtram par labbu darru. Ne ta ta brihwiba, kad zilwefs strahda (fâ wehrgs), bet ta irr brihwiba, fâ zilwefs strahda, prohti: ar preeku un patifchanu, ar tahdu apsinaschanu, ka tee sweedri, fo winsch strahdajoht isleij, weenigi ween winnam pascham par labbu un swehtibu irr. — Kas dsimtu mahju pirk, tas no tahm behdahm un raisehm pehz pahrtikkas un brihwibas teef atswabbinahs, — bet tè wehrâ janemm, ka to darroht arri saws aprehkens un — tohti smalks un riktigs aprehkens preefschu jataisa un jaturr.

Tâ tad nu rebsam, ka mahjas-pirfschana zilwefu pee pahrtikkas un brihwibas wedd, un ka ta wehleschanahs: „pahrtikkufscham un brihwam buht,“ naw flifta, bet labba. Bet raudsissim wehl tahkaf scha labbuma wehrtibu labbaki apkert un fapraft. Sa tahdam zilwefam abbas schahs mantas, pahrtikka un brihwiba rohka un winsch winnas pareisi bruhfeht un walkaht proht, tad tahdu zilwefu nosauzam par „spehzigu sawas darrifchanas un gudru sawa fapraschanâ.“ Un ja wiffi zilwefi, kas pee weenas tautas peederr, ar sawahm grihbahm un wehleschanahm pehz scha mehrka zihschahs un dsennahs un to arri panahk, tad falkam: „ta irr spehzigu un gudra tauta; — un ja kahda tauta spehzigu un gudra irr, tad wiina irr to gohdu un labbumu mantojuse, fo sawz paz „tautas gohdu un labbumu.“ Kad tas nu tâ ar weenu tautu noteef, tad tas noteef zaur waldischanas sinnu un gahdaschanu, furra tâpat arri par tahm zittahm tautahm gahda, kas winnas walstibâ dsihwo, ka tahs pee tahda pascha gohda un labbuma teef. Tâ tad schahdâ walstibâ dsihwo arr spehzigus un gudris walbineefs, kam spehzigu un gudri pawalstineefi, — un fur tas tâ irr, tur irr laudim drohscha un meeriga dsihwe, un fur drohscha un meeriga

dsihwe irr, tur mahjo jeb miht labklahschana un Deewa fwehtiba. — Pee ta irr mahjas-pirfschana leels palihgs.

Gohds Deewam un pateifschana augstam frohnam un muhsu muifchas-ihpaschneefem, kas par muhsu tautu gahda, ka ta zaur mahjas-pirfschanu pee tahda labbuma warr fluht. Ittin fâ walbineefi brihwibu atkal atdohdami Latweeti mahzija fâ behrnu us pascha kahjahm stahweht, tâ wiini kalposchanas kontraktas atmesdami Latweeti zaur mahju-isrenteschannahm jaunetta gaddos eewedda un nu mahjas pahrdohdami Latweescham atkal rahda, ka jaunetta gaddi beigti un tadeht nu wihra dabba un fapraschana japeenemm. Un to darridami wiini gahda par Latweescha pahrtikku un brihwibu; wiini Latweescham to waktu atdohd, pascham fâ wihram par sawu laizigu un garrigu labbumu spreeft un gahdabt.

Ar scho masumu, kas schê teifts, effam atkal peerahdijuschi, ka gruntes jeb mahjas-pirfschanas naw wis negeldiga, bet geldiga. To jau arr agrafi zitti rakstijati un muhsu tautas mihtotaji gan zaur awisehm, gan zaur grabmatahm isfaldrojuschi un apleezinajuschi; bet zil wiini no ta kawetta runnajaschi, kas schim labbumam, mahjas-pirfschanai, zetta stahw, no ta mehsh — itt ihpaschi Latweeschu rakstos — mas ween atrohdam.

Zilwezigu dsihwê pasaulê irr diwi zeffi: weens labs, ohtris flifts. Kas pa to labbu grihb staigabt, tam waijaga to fliftu arri pasih; jo kas to negrihb, tas arr neproht to labbbu no flifta isfchirt, un tahdam irr sawa dsihwes gahjumâ dauds reises jamaldahs. Tâpat irr katrai leetai un buhschanai pasaulê diwas puffes: weena labba un ohtra flifta. Kas laut fo grihb apspreeft un to labbu gaismâ west, tas to tad ween pilnigi warr isdarriht, kad winsch to labbu mahzidams un rahdidams, arri to fliftu lihds jeb klah peenemm. — Tâ tas irr ar to labbumu, kas zeffahs zaur mahjas-pirfschanahm; schim arr irr saws fliftums klah, kas fâ peektajs rats pee wahgeem lihds wefkahs un nekauj us preefschu tift. Tadeht irr laiks, pah scho fliftumu kahdu wahrdu runnah, un zaur to warrbuht mahjas-pirzejeem palihdsesim to zeffu bruggeht. R—y.

(Us preefschu beigumê.)

Par wehlu.

Kad Parihfê bij leela rahdischana
No wiffahm gudrib's leetahm pasaulê,
Tad steidschahs turp' es weenâ tezzeschana
Un neffu mannu gudrib' kahdâ pohdelê;
Bet Franzuschi ar balsu ittin jehlu
Man brehza pretti: Tu, tu nahz par wehlu.

Kad Turku keisers angsta gohda-sihmes
Isdallih litta daudseem skunstneefem,
Tad es fâ meistar's daschas lohshas rihmes,
Ar steidschahs turp' pehz krufschu krufschumeem;
Bet Turks man sneegdams stahba gurka schfehli,
Atteiza pihpedams: Tu nahz par wehli.

Kad pahwests Nehmā konziliju fahdamš
Ušaižinaja wišsu pašauli,
Tad es turp strehju krahdamš, šmahdamš,
Laj zeltu manni tas par preesteri;
Bet pahwests fahdamš manni mišku dehtu
Atteiza glaudidamš: Tu nahj par wehlu.

Kad nesenn Bierhuff mahžitaja weetā
Bij jawehl awižehn jaunš redaktehš,
Tad es, lam galwa nau pee meeta feeta,
Peemeldejohš, laj taptu ridegehrš.
Bet presidentš man atbild šehli, šehli:
Mans mihtakais, tu meldejees par wehli.

Kad daudš us Ameriku prohjami krauja,
Tur selta graudšs wahrteees,
Tad arr mans prahšs pahr juhru pahrstreer krauja,
Laj warretu tur feltā lahripitees;
Bet tik to kahju tuggi eefšā zehlu,
Tē grubšch mann' atpakkat un teiz: Par wehlu.

Kad Julzite bij knappi eefwehtita
Un puhšs tai peemihtšs šahwbrunkahm,
Tad es, kā dšhwa, rosa semmes pihte
Stravts, atšahju pee tahš us vrezhibahm;
Bet ta starp šinteem brehž ar šihwu mehli:
At širfnina, tu atjahji par wehli.

Nohst pintšehli! es šinnu, kur seed laime,
Geshch Spanijas waij'g jauna kehina,
Streij turp, tas kait, tad nemeeriga šaime,
Warrbuht, tew' eezels tanni ammatā.
Juhš Spaneeschi, neturreet to par spehli;
Nefakkat man: Tu atnahžis par wehli.

Un ja šehi laime mannim arr ischšihstu,
Kā wiššas žittas, pehž ka kahroju,
At rahdat man to zekku tad to ihstu,
Kas aizeest manni warr us laimibu.
Wai! littens šitt par peeri man ar dehli
Un teiz: At nabbadšinsch, tu peedšimnis par wehli.

Pateefi, derrigs žilweks es wjrs semmes kuhju,
Kad kas jel manni gaimā isželtu,
Tad manna galwa weli nefapuhju,
Bet daudseem, daudšahm labbu atnehtu.

Za neezigam man jamirst: Dšihwib's strehli,
Tad gahda, ka es nemirtu — — — par wehli.
Fr. Mekon.

Mihlestibas dahwanas

preekš tahš žaur šlepkawem ispoštitas Baumanna familijas Bab-
baskhōš (Mahjas weefa 6iā Kri.) peenešša G. T. 50 kap., G. M.
1 rubl. 5 kap., J. Dunkel 1 rubl., G. T. 40 kap. — lohpa 2 rubl.
95 kap., pawissam lohpa 14 rub. 25 kap. Wehl us preekšchū tabdas
dahwanas fanemm Mahjas weefa apgahdataji.

Labbibas un žittu prezzu tirgus,

Rihgā, 20. Merz 1870.

M a t f a j a p a r:

1/3 tšchw. jeb 1 puhru	kweeschu	4 r. 75 f.
1/3 " " 1 " "	rubšu	2 " 60 "
1/3 " " 1 " "	meeschu	2 " 40 "
1/3 " " 1 " "	ausu	1 " 20 "
1/3 " " 1 " "	rupju rubšu miltu	2 " 50 "
1/3 " " 1 " "	bibeletu rubšu miltu	— " — "
1/3 " " 1 " "	kweeschu miltu	4 " — "
1/3 " " 1 " "	meeschu putraimu	3 " — "
1/3 " " 1 " "	grillu putraimu	4 " — "
1/3 " " 1 " "	ausu putraimu	— " — "
1/3 " " 1 " "	širnu	3 " — "
1/3 " " 1 " "	šartuppelu	1 " 20 "
1 puddu	šena	— " 30 "
1/2 " jeb pohdu	dšelfes	1 " — "
1/2 " " " "	apwinu	— " — "
1/2 " " " "	šweesta	4 " 60 "
1/2 " " " "	tabata	1 " 20 "
1/2 " " " "	krohna linnu	— " — "
1/2 " " " "	brakla	— " — "
10 puddu jeb 1 birkaw.	krohna linnu	32 — 43 " — "
10 " " 1 " "	brakla "	— " — "
1 muzzu linnu šebšu		9 " 50 "
1 " " šikku lajru muzzā		12 " 50 "
1 " " eglu muzzā		12 " — "
10 pudou (1 muzzu)	šartanahš šablš	16 " 30 "
10 " " " "	rupja baltahš šablš	16 " 20 "
10 " " " "	šmaltaš baltahš šablš	— " — "

Naudas tirgus. Baltšs banka bišketes 91 1/2 rub., Wišf. ušfal-
lamas šihlu-grahmataš 100 rubl., neušfalamas 93 rub., 5
prozentu ušdewu bišketes no pirmas leeneschanas 151 rub., no ohtas
leeneschanas 150 rub. un Rihgas-Dinaburgas dšelsu-žekka atžijas
127 rub. un Rihgas-Želgawas dšelsu-žekka atžijas 109 rub.

No žemures atwehleotis. Rihgā, 20. Merz 1870

Atbildedams redaktehšs A. Leitān.

Sluddinaschanas.

No Wišsemes Landrahta kollegijuma teel žaur
šcheem rakštem šinnams darrihtš, ka šchinu gaddā
ta šemneetu širgu israhbišchana un prohwešchana
Wišsemē un ta gohbu-makšu isdallischana tiks
turreta 5tā un 6tā Juni Tschpotā un 17tā un
18tā August Walmeeerā.

Rihgā, ritteršchafstš nammā, 10tā Febr. 1870.

Wit-pšlas gubernijā, Sjebeščas kreisē irr šchthš
muisčas pahrohdomas: 1) Dološcy ar 4 leela-
lahm un 6 mafakahm puššmuischahm, weenu
bruhši, uhdene-dširnowahm un mešču kur buhu-
lohli un šihperi dabbujami, 2) Simonowo, 3)
Dezieryzeje, 4) Stiepatžlowo. Luwakas šinnas
warr dabbuht Rihgā, Pehterburgas Abh. Rihgā
Sudmallu-eelā № 47 appatšchajā tahščā pa kreisju
rohlu.

Kaugur muischā pee Walmeeeras
teel labbi dedšinati muhra-šeegele un
daktini pahrohditi, tā arri labš pud-
del allus par lehtu žinnu.

Šehšes muischā, šrimmuldeš basuizas draudšē,
teel islashti šehlu karturpele pahrohditi un no
Žurgeem weena šmehtu weeta ar peederrigo šemni
us 6 gabdeem isrenteta.

Turpat teel arri 1 hōum un 1 lawu taišchjana
par makšu isdehta.

Bohdes pahrzelschana.

Pirmdeņā tai 23šā Februar 1870 esmu ar
šawahm tapetehm un drahnu prežžehm isgahjis no
tahš bohdes, to libšš šchim turreju Sinder-eelā,
un esmu eegahjis Šchahlu-eelā Nr. 2, biakam
Angelbela (agraf Winderā) bohdei, netahš no
žittreifejeem Šchahlu wahrteem. Scheitan nu par
jannu peedahwaju leelu krahjumu wadmalaš un
bukšlina willana leitu-drahnas, Pehterburgas
šatunu, balto šalliko, to wišsu pahrohdou par
fabrika tirgu.

C. B. W. Bekker.

Wiškū, timoti- un šarkana ahbo-
lina-šehklas, kas labbi dihgst, lehti
pahrohd

L. Goerke un beedr,
Sinder-eelā № 12.

Wiššadas labbi dihgstohčas dahrya-šaknu un
pušku-šehklas par wišlehtato tirgu irr dabbuja-
mas Aizputtes pišlē pee dahryneela

F. Linde.

W. Thiel un beedr. Žehjis

pahrohd wiššadas šortes šaknu- un lauku-šehlu
par Rihgas tirgu; turpat arri dabbu ešetas
rakštamāš grahmataš no niššada leeluma un
bešuma.

Kas grihb dabbuht wiššadu
dahrya-šaknu un pušku-
šehklas un wiššadus auglu-šohkus
no wišulabbakahš šortes un us tiz-
žibu, tas lai drohšchi eet us Weišchu dambja
Nr. 9, tur wišsch tahdas dabbuhs pee ta
škunšes-dahryneela

C. W. Schoch.

Štin labbas ahbolina- un timoti-
šehklas, wiškus un šuperšohfatu
lehti pahrohd

Man un beedris,
Sinder-eelā № 2.

Gummi-kalloschas

no labbakahš šortes ar weeglu un šiltu ohteri,
preekšch dahmahm un lungeem, tā tā arri šmaltaš

Šmugu-gamafchas

lakkeretas un no širgu-ahdas un šeerjami šah-
baki preekšch dahmahm, no labbakahš prežžes pa-
gattawoti, štipri un glihtti štrabdati, teel peedah-
watas leelā rullā un par lehtu žennu no

F. J. Wclikanow, Ralku-eelā № 9.

Schejenes lohpu-aistabwefchana
beedriba fawu gabsfabritigu fafulzi
noturrehs fwehtdeen, 22trä Merz
puffst 1 ap pufdeenu, Jahna-gildes-nammä
leelajä sahle, kur tad arri 12 fuhrmanni tiks ap-
gobati un ar nauwas dahwanahm apdahninati.
Katräm brixw us fcho fafulzi uahlt,
kur arri noturrehs runnu latwifstä walledä.

No Kostrones muifchas walstis waldischana tohp
wiffas pilsehtu, muifchu- un pagastu polizejas
waldischana luhgtas, teem pee fcha pagasta pee-
derrigeem, bet ahripuf fcha pagasta dshwodameem
finnamu darriht, la tee, las sawas passas wehl
neubutu pahrmihjuschi, bes kawefchana wiseweb-
lakti libst 20. April f. g. lai atnahf sawas mal-
fashana nomalfahnt un passas atjaunoh; un la
tahs augfchä minnetas polizejas waldischana ne-
weenu nepeeturretu, las fawu passu wehl neubutu
atjaunohis, bet ar tahdeem pehz likkumeem idbar-
ritu un fchai walstis waldischana peesuhritu.

Wiften muifchä pee Limbascheem teef us Jurgeem
1870 mellehts peena-rentineeks preelfch 35 lau-
zamaahm gohwim. Klachtakas finnas isdohs tur-
renes muifchas waldischana. 3

Sallaspils muifchä, 1½ werstes no Stohpin
muifchas dselsu-zella statfiona, weens kalleis warr
weetu dabduht. Turpat arri isrentejama weena
dshwojama ehka ar 2 istabam, las jittreis ap-
dshwoja arefiantu weddeja saldati. Skaidrakas
finnas pahz to wiffu isdohs Sallaspils muifchas
waldischana. 2

Kahda jatts-beedriba melle labbi mahjitu
funnu-puifi, jeb pikeeri. Skaidrakas finnas pahz
to dabduhs trohnamantineela-eelä Vflug mahjä.
3 treppe augfchä pee W. Scheluchina. 2

Swehtdeenä, 22. Merz f. g. tiks no Latweefchu
labdarrifchana beedribas puffes

Dseedaschana konzerte

noturreta Latw. beedr. nammä, kur katrie Klau-
stajs 30 kap. par ee-eeschana maksahs; las ma-
jat nekä 12 gaddus wezzi, maksahs 15 kap. —
Konzerte sahlfes walfara puffst. 7.

Preefchneeziba.

No Jurgeem f. g. tiks Limbaschu
pilsmuifchas „Leijas trohg“ lä arri
mohderefchana isrenteti. Klachtakas finnas dab-
duhs pee muifchas waldischana. 2

Walmeerä.

Wiffeem manneem draugeem un pasibstameem
darru finnamu, la es no 1. Februar 1870 fawu
bobdi esmu pahzrehlis eelsch W. Mey lunga mah-
jas, leelä Pehterburgas eelä prettim tam linnu-
lohpmanam W. Elias. Pee mannim warr dab-
duht wiffadas kartunes un willanas drehbes, lä
arri gottawas melnas dubbultstoff montelus un
wiffaras gattawas wispreefchu drehbes, dublani
lafcholas, Kursemmes willu un lehtu watti, wis-
fas tahs leetas apfoblu par wislehtatu zennu
pahrdcht, lä arri swarru un mehru riktigi doht. 2

K. Tschernow,
lohpmannis no Lehrpatas.

Lee pasibstamee un pee mums ilgus gaddus us
laukeem brublejami un par labbu atrasti

ffunstigi fuhdu-mehfli,

Superfosfat (Marke Packard),
jrr dabujami pee P. van Dyk,
Rihgä, Sinder-eelä N. 10.

Stipru willana drehbi

preelfch darbu-lauschu apgehrba widreeseem un
pufeballinat W a r f c h a w a s a u d e l l u, las
lohti stipris preelfch krekleem, pahrdohp
Karl Gilbrande
Imas pahrtikka beedribas appahdatajs lalku-eelä,
pretti Staume bohpei, paschä Gelfch-Rihgä.

No polizejas atwehlehts. Drillehts un dabujams pee bilshu- un grahmatu-driketaja Ernst Plate, Rihgä, pee Pehtera-basnizas N. 1.

Rihgas Latweefchu

Labdarrifchana beedriba

wiffeem faweem draugeem, las pagahjuschä gaddä tai til laipnigi daschabi irr palihbsejuschi, fir-
nigi pateizahs un to isfalla, la tillai zaur tahdu leelu peepalidbsefchana wiina irr fawu mehri
panahlt un daschas jo lasfas affaras noschahweht spehjuje. Zaur scho pahrelezinaschanohs wiina
eedrohshinata nu atkal zerribas pilna fawu waigu pazell un luhbs: palihdseet zil spehjeet, palih-
dseet tä, lä mehß jo prohjam tur, kur truhfums un gruhfas behdas speesch, spehjam palihdseht.

Behz fawa likkuma § 9 fchi beedriba gribb 29. Merz f. g. islohsefchana turreht un tadeht
fewifschti luhbs, zaur dahwanu pasneegschana un lohshu pirlschana pee wiinnas darbeem peedallitees.

Lee të paraktijusches dahwanas preelfch islohsefchana ar pateizibu fanems un lohses par
20 kap. gabbalä pahrdohs

Rihgä: Elise Thomfon, Mastawas Abr-Rihgä, Keeta-eelä N. 257, Martha Neugroth, Mastawas
Abr-Rihgä, Steg-eelä N. 1, Henriette Strand, Salku-fallä, Anna Martinsohn, Pehterburgas
Abr-Rihgä, Ralku-eelä N. 8, Sander Martinsohn, Pehterb. Abr-Rihgä, Ralku-eelä N. 8,
Joh. Pehfchen, Pehterb. Abr-Rihgä, Ralku-eelä N. 8, S. Jakobsohn, Pehterb. Abr-Rihgä,
Nikolaj-eelä N. 23 un E. Lad, Pehterb. Abr-Rihgä, Suworow-eelä N. 36, Latw. beedr. nammä
pee ekonomä, J. Bachmeister un Bruzer grahmatu-bohdē, Pawel S. Popow dselsu bohde,
Sunder-eelä, Ernst Plates drilku-nammä, Katharina Sarring, brunneeku nammä (Ritter-
haus), J. Balod, pee Jauneem wahrteem, bohde N. 7, Albert Drescher bohde, pahrdaugawä.

Se lg a w ä: Johann Woldemar bohde, blakam Latw. bas. (pee Breescha) un Schablonsky grah-
matu-bohdē. Komiteja. 1

Georg Thalheima

(jittureif Köhnke un beedr.)

wahgu-fmehru fabriki

warr dabduht

labbako fillu wahgu-fmehru

muzzahm un fastehm, us Belgeeschu wihß fataishts, par lehtako tirgu.

Apstelleschana fanemm tai jabrika tantori, masä Jaun'eelä, Kerkowius mahjä
ais raktuscha un wiffu riktigi idarra.

Tai isflawetä

wihna-pagrabä

Skahl-eelä pee raktuscha

Robert Tafsich un beedr.

Rihgä,

las jaw no 1844. g. pastahm,
teel pahrdohs par taifnu un lehtu maksu, pa
leelahm un masahm dalkahm, wiffadas wihna
fortes, täpat arri schampangeris, rumma un is-
stais Englandes pohrters. 2

Tahs wiffu-labbafahs Sweedru semmes naglas
no sibhsta dselsa, lä: bruffu-, dubbult lattu-, lattu-,
pufslattu- un gridbu naglas, tahs smallahs skin-
deku juntu, rohreshana-, paminnu- un fedle-
neeku-nagltas no wiffada garuma, appalas- un
tschetrkantigas dselsa- un missina drahtnaglas,
teel pilnäs lastes un muzzas, un arri par tuh-
stoscheem un fimteem pahrdohstas tai 2

J. Redlich

gruntigä

Englischu magasinhä, Rihgä.

Weena jaun'-usbuhweta mahja teel ar peenem-
mamu norunnu pahrdohsta, jeb isrenteta, us
Katrihnu-dambja, peena-eelä un klachtahs fin-
nas turpat irr dabujamas.

Mannä bilshu- un grahmatu drilku-nammä
pee Pehtera basnizas warr dabduht gauschi smulti
eefeetas

Dseefmu grahmatas,

apseltitas par 2 rubl., ar apseltitu wahku par
1 rubl. 50 kap. un neapseltitas par 1 rubl., (las
weenu dseefmu grahmatu pirl, dabdu weenu las-
famu grahmatu usdewahm), lä arri Wissemes
un Kursemmes Spredditu-grahmatas, Geografijas,
Rehtinu, Dseefminu- un zittas labbas Latweefchu
grahmatas. Ernst Plates.

Sinna preelfch furpneekem.

Kungu un dahmu komaschas no daschadahm
sortebm un par lehtu tirgu til tahß pagattawotas,
la til sohles jaleel klacht, pahrdohp
F. J. Belikanow, Ralku-eelä N. 9.

Weena klaweere teel pahrdohsta par 65 rubteem
pee lohpmanna C. G. Hentschel, Walmeerä. 2

Walmeerä.

Bronßi preelfch wahgu-aplalschana warr dab-
duht pee S. Frey.

Walmeerä.

pee lohpmanna Kruse arweem irr dabujamas
maschinu-dessas, 40 gabbali par 1 rubli un itt
labba wedeschu galka.

Steenas labbu suppi par lehtu maksu warr
dabduht lallei-eelä Nr. 60, sehtä, 1 treppi augfchä.
Jauni zilweki tur arri dshiwes-kobrteli warr
dabduht.

Wiffadas labbi dihgstoschas dabrisa-falnu un
lahpostu fehlas irr dabujamas Bulkas-muifschä
(Mahlpills drausße) pee dabrsneeka 1

F. Grünberg.

Weens dseltens funs, to sunnu pasianeji mehßl
nosault par affenpintfcher-sorti isgahjuschä ned-
belä ir aishlibis. Pateizibas- algu dabduhs tas,
las to atradhis nodohs Ugelskalna, Kalnzeem-eelä
Nr. 2 pee dabrsneeka.

Pasemmibas skohla.

1683 gaddä jauns Franziskaneeschu muhks, wahrda Bonaventura, staigaja gar Rein uppi Wahzsemme un fazzija dauds spreddikus, kurrus kaudis no mallu mallahm fanahja klausitees. Winna spreddiki bija ihsti, jautri, ne wissai smalki, bet johku un gudribu pilni, kahda dsihwe waijadfiga. Wisswairak issta-wehts winna spreddikis par laulateem laudihm bija; schis spreddikis patikka ta klausitajeem, ka winnam tas arweenu no jauna bij jafalka. Schinni spreddiki winsch skaidri parahdija, ka laulateem laudihm weenam ohtru ar pasemmibu un lehnprachtibu japaneff' un jalabbo, un beidsobt winsch tad stahstija wezzu, pasihstamu stahstu, kas arweenu no jauna klausitajus pakustinaja un sagrahba.

Winsch stahstija: „Kahdam palaidnigam muhrneekam, dsehroram, bija jauna Deewa bihjiga feewa; bet schi newarreja sawu wihru no dserfchanas atgreet; jo tauni draugi wilka to arweenu dsikkati nesahhibas dubtos. Kahdureis muhrneeks pliheteja libds pufsnakti krogga, un kad krogdsineeks winnu pa dur-wihm abra isfweeda, winsch nogahja ar saweem fadschruscheem beedreem sawa mahja un pawehleja feewai, kas winnu ar firdsehsteem un behdahm til ilgi bija gaidijuse, lai winna dsehreenus skappe un lai glahses pilda, ka krogdsineeze; turklahst winsch arri draudeja, ja kahda glahse tutscha palikschobt. Seewai firds gribbeja wai lubst; tatschu winna darrija, ko wihrs pawehleja, atnessa dsehreenus, pildija glahses un sawaldija affaras, ka it neweena glahse nepilleja, kad winna to wihrum pasneedsa. Kad schis redseja, ka feewa wissu us matta isdarrija, ko pats pawehlejis, un ka ar it neko neparahdija, kahdas elles mohkas winna pee tahdas apkalposchanas zeeta, tad winsch atmohdahs ka no meega un atsinna feewas mihlestibu un winnas dwehseles augstibu tahda pasemmiga apkalposchana, un turklahst winsch sahka sawu negantu, pohsta ceraschanu reebt; feewa ar puddeli rohka winnam rahdijahs ka engeliz, kas winnu preesch pastara teefas sawz. Muhrneeks palikka peepefchi kfluss, nedsehra wairs un aiswaddija sawus brihmidamohs weefus it rupji. Kad weesi aisgabjusch, winsch krittta feewai ap kattu, lubdja, lai peedohd, un apfoblijahs jaunu dsihwi eefahlt. Ta arri notikka; no ta pascha azzumirkta winsch palikka par labbu zilweku. Ar pasemmibu waijaga weenam laulatam draugam ohtru uswarreht un mihlestiba un lehnprachtiba ohtra grehkus teefah: Beati mites, quoniam ipsi haereditabunt terram, swehtigi lehnprachtige, tadeht ka tee semmi eemantohs.“

Pehz scheem wahrdeem Franziskaneehtis it reises kahdu brihtinu palikka kflussu, lubtojahs wissapfahrt us saweem klausitajeem un runnaja tad tahlat: „Es jums scho stahstu jaw daudsreis stahstijis, un

jahs waijazat, kapeh; es arweenu to paschu stahstu jums teizu? Nu, taisni tadeht ka es zitta nesinnu. Bet ja no jums kahds pats labbaku stahstu peedsihwo, ka weens laulats draugs pee ohtra wehl ko grubtaka paneff' un ar pasemmibu uswarr, tad stahstat to man; es jums tad par dwehseles eepreezinafchanu jauno stahstu stahstischu wezza weeta. Amen.“

Labbaks stahsts notikka gan, bet Franziskaneehtis palikka arweenu pee sawa wezza.

I.

Kad Franziskaneehtis atkal reis Lorchas pilsksehta pee Rein uppes sawu spreddiki par laulateem fazzija, fuhrmannis Behters Rambold no Bacharachas pilsksehtas klausijahs it usmannigi us spreddiki; jo schis gribbeja pehz kahdahm deenahm Lorchas pilsksehta ar astonpad'smit gaddus wezzu Katschina Rehm kahfas taifht. Preeesch schihs laulibas gan nebuhtu ihsti spreddika waijadfigs bijis, jo diwi til islaffiti zilweki schi sagaddijahs kohpa.

Rambolds bija Deewa bihjigs, lehnprachtigs wihrs, muddigs un ustizzams sawas darrifchanas, ta ka kohpmanni winnam tapat tuhkstoschus bes behdas ustizzeja ka grassi; turklahst winsch bija turrigs; winnam peederreja mahja ar brangeem wihrna kalneem un diwpad'smit sirgi stalli. Katschina Rehm bija wehl baggataku kauschu weenigahs behrus; winnas wezzaki bij agri mirruschi un winnu nodewa tadeht agri klosteri, lai winnu tur usaubse; jo Lorcheeschi nelaida sawus behrus, ka semneeki, zuhku un sohschu starpa usaugt. Katschina bija klosteri jo smalka un Deewa bihjiga palikkuse, winna warreja laffiht, raffiht un ar abdatu isfchuht ka muhfene; winna nesinnaja nefa no pasaules negantibas un bija smalka un daika ka freilene, gandrihs par smalzianu preesch fuhrmanna feewas.

Wezzaki bija agri nosazzijusch, ka Katschinai pee Behtera Rambold ja-iseet, un mirdami bija abbeem sawu swehtibu palkat atstahjusch. Ta bija Katschina jaw bruchte, kad winna no klostera isnahza; toreis nahja winnai gandrihs prahda, ka tas grehks par bruchti buht; jo winna dohmaja, ka til klostera muhrös eespehjams taifnigi dsihwoht. Gefahsumä winnai jaw tahs dohmas breefsmigas rahdijahs, ka winnai us preeschu fuhrmannam japalkausa, un ne zeenigahm klosteru preeschneezehm. Bet kad winna kahdas neddetas Lorchas r' issehta padfihwoja, winnas bahlee waigi palikka azzihm redsoht fahrti un prischahs lauka wehisch ispuhta winnai dauds klostera dohmas no pakauscha. Pehdigi redsedama, ka winnai no wissahm puffedm laimi wehleja, winna patte sahka par sawu laimi un us kahsahm preezatees, ka wissas zittas bruchtes.

15. Oktober 1685 gaddä abbus preesteris basniza eefwehtija us laulibu. Ifkats uesteiza jauno, daiko pahru; puifchi apflauda bruchtanu un meitas bruchti.

Pehz laulafchanas weefi dewahs no basnizas us mahju, fur leels meelasts bija sagahdahts; tiffai abbi jaunee laudis palikka atpaffat un nogahja pehz wezzas ceraschas us kappehtu pee Katschinas wezzaku kappeem, kas schodeen ar fkaistahm ruddens puffehm bij puschfoti.

Katschina luhdja ilgu laifu Deewu us wezzaku kappeem; tad, kad pazehlabs, winna stahweja kahdu brihtinu dsikkas dohmās. Winna palikka gan babla, gan fahrta; pehdigi winna fanehma Pehtera rohku un fazzija: „Schai brihdi es newarru no mannu wezzaku kappeem prohjam eet, bes ka es tew fo ne-is-stahstitu. Wanna mirruscha tehwa wehleschanahs irr isdarrita: es ar tewi esmu apprezzejusees; ta bija arri manna wehleschanahs, til tabl es nefad ne-esmu dohmajuse, kahdu zittu nekā tewi prezzehht, un tu man arri effi arweenu mihlsch bijis, kà weenam no tehwa nosazzitam bruhrganam buhs mihlam buht. Bet fo ihpafchi prezzetees apshme, tas irr til schodeen kahju rihtā isfkaidrojees, un kamehr man basnizā pee altara un schē pee kappa tas grubti us firdi gulleja, zil zeeschi lauliba faseen, es arri atraddu, ka es tewi lihds schim til weenigi tā ne-esmu mihlojis, ka man Deewa un taisnibas pehz nahjahs. Man kas gluschi sawads irr firdi; es esmu kaunejees, tew to stahstihht, tadeht ka es to par neeku turru, un arri tadeht, ka es bihjohs. Taggad tam janahht pee gaismas. Kamehr es tewi arweenu kà sawu pehzlaifu wihru mihloju, man arri wehl ohts patikka, gluschi zittadi: tas irr jaunajs Kristap Keller, kas Franziskaneetis palizzis, fo par Bonawentura fauz, un kas til jauki par laulibu spreddiki fakka. Jaw behrns buhdama, kad Kristaps wehl nebija par muhku palizzis, es preczajohs winnu redsedama; kad winsch par muhku palikka, tad gan tee preeli ar behdahm tilka jaukti, tomehr tee bija dsikkati. Tu biji man mihlsch, tadeht ka man tew wajadseja prezzehht, un tadeht ka es sinnaju, ka es tewi mihloju un ka tu manni arri mihlo; bet winnu es mihloju, bes ka us prezzeschanu dohmaju; un tadeht ka winsch nemannija, zil es winnu mihlo, un winsch arri man sawu mihlestibu atkal neparahdija, manna mihlestiba islikfahs man schkihsta un swehta. Mihlestiba irr diwejada bijuse, un ja winnai grehls peelippis, tad es patte to ne-esmu sinnajuse; muhkenes manni arri naw mahzijuhas, us kahdu wihsi mihlestiba ar prezzeschanas dohmahm no mihlestibas bes prezzeschanas dohmahm ischfirrama.“

Fuhrmannis gan azzis atplehta, kad winsch scho grehku isubdsechanu dabbuja dsirdeht, kahdu winsch ihfu brihdi pehz salaulafchanas wis nebija sagaidijis. Bet tai brihdi pehz laulafchanas irr jaw latram wairaf zerribas, drohschibas un weeglaks prahts nekā zittā laikā, un tadeht Pehters dohmaja, taggad winnam Katschina rohla, winnam tadeht schi til zeeti ween jaturr un winnai sawā laikā grun-

tigi jamahza wisseem Franziskaneeschem par spihhti, kas ihpafchi mihlestiba ar prezzeschanas dohmahm irr. Labba behrna beswainiba kustinaja Pehtera zeeto fuhrmannā firdi, tā ka winsch patz Katschinas firds apsinnaschanu apmeerinaja fazzidams, ka fainneeziabā ar diwahm deenestneezehm un trim puischeem Katschinai laiks ne-atkifchoht us mihlestibu bes prezzeschanas dohmahm dohmahht kà klohssteri, un tā jaw wis eefchoht pa taisnu zekku.

Bet schahdas laipnigas, mihlstas dohmas nepastahweja Pehteram ilgi. Jaw pee kahja meelasta winsch noduhra galwu un sahka aiz ausihm kasihht; ir paschās pirmās neddelās pehz kahfahm tas daudf-reis firdi krimta, ka Katschinai Kristaps pateesi mihlaks bijis nekā winsch patz, un ka schi winnu til tadeht prezzejuse, ka wezzaki to nosazzijusch, bet nekā patte gribbejuse. Tatschu winna jauna seewina schihs behdas it nemas nemannija; winna bija arweenu laipnibas un mihlestibas pilna.

Tai laikā atgaddijahs, ka Pehters kahdā pilsschētā ar Franziskaneeti Bonawentura negribboht fahjappahs. Pehteram taggad wis weegli nebija sewi sawalditees; jo kaut winsch gan agrati Bonawenturas spreddikus jo usmannigi klaufijees, tatschu winsch jaw toreis kà ihsts Bacharacheetis bij par to errojees, kà Franziskaneetis warr til jaukus spreddikus teikt; wiffi Bacharacheeschi reeba Franziskaneeschus un turreja Kapuzineeschus (weena zitta ubbagu muhku sabeedroschana) zeenā. — Bet it ihpafchi tas winnu urba, ka taisni tahds Franziskaneetis preeschlaidōs par Kristapu Keller faukts un ka tas it ihpafchi Katschinai pa prahtam bijis.

(Us preeschu wehl.)

Gohds.

(Stat. N 10.)

Ta slawa par scho tehlu ispaudahs leelisti, gan tadeht ka no neredsigā pataifits, bet wisawairaf winna leela fkaistuma deht. Apbrihnotaji nahza no wiffahm pufsehm lohpa; ifkats gribbeja redseht, kà neredsigajs tāpat warr strahdaht kà redsigajs. — Ir gohda sihmi Borsa dabbuja, un ministers nopirka tehlu. Borsa pahrdewe scho tehlu til ar to salihgschanu, ka winsch warr tahdus paschus masakus tehluš taisiht un pahrdohht.

Kahdu deenu stahstija Borsam schahdu ehmigu notikumumu: weena seewa tihra, bet nabbadsigā apgehrbā gebrbusees, no jauna zilweka waddita, kas winnas dehls islizzees buht, bija eebrehtusees un nogihbuse pakrittuse, kad winna kahda bilshu pahrdeweja lohgā tehlu, kas pehz ta tehla taisihts, fo Borsa allis buhdams taisijis, eeraudsijuse. Garam gahjeji steidsahs palibzā un eezehla seewu fuhrmannā wahgōs.

Kahds Borsas draugs klahht buhdams bija dsirdejis, us kurren jauneklis fuhrmannam usdewis braukt; tas pastahstija wiffu Borsam.

Tehlu iszirtejs fehdahs wahgōs un nobrauzā uf to weetu, uf kurreni winna draugs bija dsirdejis jaunekli suhrmannam pawehloht. No durwju fardsenes Borsa dabbuja sinnahht, ka tai nammā Martin gaspascha dsihwojoht. Winna dsihwojoht ar fawu dehlu peektā tabschā, appalsch jumta masā kambariti. Winni effoht gohdigi, uzjhtigi un gohdprattigi laudis, bet leelā nabbadšibā. No kurrenes wiini nahkufchi, to neweens nesinnaja; jau feschus mehneschus wiini tur dsihwoja un bija ibstā laikā par kohrteli aismakfajufchi. Tas bija wiss, ko Borsa no durwju fardsenes dabbuja sinnahht.

Borsa kahpa tik schigli pa treppehm uf augfchu, kà kad winsch pakahpeenus redsetu. Winna firds pufsteja dikti, kad pee istabinas durwihm peeklaweja. Lehniga, kaut gan jau wihrischti dehba balfs fazzija: „Tik eefschā!“

„Martin gaspascha,“ tehlu iszirtejs fazzija pa durwihm ee-ceedams.

„Manna mahte nau mahjās,“ jauneklis atbildeja, kas bija fazzijis, lai nahk eefschā.

„Tu effi?“ Schan Borsa isfanzahs; bet tublin runnaja tahlat: „Subs effat Martin gaspaschas dehs?“

„Tas esmu,“ jauneklis atbildeja.

Tehws bija atls, un taf, kad winsch jauno zilweku dsirdeja runnajoht, winsch to pasinna un redseja to tik fkaidori preefsch sawahm garra azzihm, ka winsch arri dehla tehlu buhtu warrejiz taišt, tik libdšigu, kà wiina mahtes tehlu no atminnas.

„Subsu mahtei Marta wahrds?“ winsch waizaja ar trihzedamu balfi.

„Ja gan,“ jaunajs zilweks atbildeja, arweenu wairak brihnodamees.

„Tad es juhsu mahti sagaidifchu,“ tehlu iszirtejs fazzija, „man ar winnas kas nobtigi ko runnahht.“

Jauneklis peeneffa krehflu, nehma atlo pee rohkas, lai to uf krehflu atschdinatu. Borsa drebbeja wispah meečas, kad dehla rohka winnu aiskabra. Winsch speeda to tik zeeschi, ka jauneklis arri trihzeja, bes ka schahs brihnischkas trihzeschanas eemeflu fapraftu.

„Un fur juhsu tehws?“ tehlu iszirtejs waizaja aschi. „Wai Marta . . . wai juhsu mahte runna kahdu reisi par winnu?“

„Retti!“ jauneklis atbildeja behdigi, „jau winna wahrds ween darra winnai behdas.“

„Wai juhs sinnat, kadeht tas winnai behdas darra?“ tehws waizaja ar nemeerigu balfi dehlu.

„Ja,“ dehs atbildeja tik struppi, ka tehws neeedrohshinajahs dsikkaki iswaizahht. Winni fehdeja kluffu weens obtram cepprettim.

Tehla iszirtejs sakka no jauna runnahht. „Kahdu darbu juhs strabdajat?“ winsch waizaja.

„Es esmu tehlu iszirtejs,“ jauneklis atteiza.

„Pateizibas affaras tezeja par tehwa waigeem.“

„Kà juhs fauz?“

„Schan,“ jauneklis atbildeja, kas taggad ar leelaku usmannibu uf fweeschineeka waizafchanahm sakka klaufitees, kaut gan winsch nenomannija, kadeht tas tā ispraffija.

Tehlu iszirtejam firds lehza no preeka kruhtis, kad winsch fadsirdeja, ka Marta winna dehlam winna wahrdu dewufe un likfufe to winnu ammatu mahzitees. Dehlam bija warbuht winna azzis, warbuht winna qarra dahwanas. Winsch ceraudšija paschā tumfchakā nakti kohfchu rihta blahsmu, smaididamu nahkamibu; wiffu fawu dsihwofchanu winsch nofohlija Martai un winnas dehlam, lai warretu fawu pagahjufchu nepateizibu atlibdšinahht. Wai meeriga, baggata un laimiga dsihwe newarretu tahs bruhzes dseedinahht, ko winsch fittis.

Mahte nahza mahjās; winna nepasinna tublin fawu wihru, kas, lai gan gaddōs wehl jauns, taggad kà firmgalwis isfkattijahs. Tatschu winna no isbihfchanahs eebrehzahs, kad winnu pasinna. Tee astonpadšmit fahpju nn behdu baddi, ko winna pahzuetufe, stahweja kà weena deena winnai preefsch azzihm, kad winna wihru ceraudšija.

Winsch eebrehzahs ar firdi faplohšidamu balfi: „Marta, manna labba Marta! manna mihta Marta!“

Marta, isbrihnifchanahs uf dehla gihmja redsedama, fazzija it meeriga islkidamees uf jaunekli uf tehlu iszirteja rahdidama: „Tas taws tehws!“

Tehlu iszirtejs schohs wahrds dsirdedams isplat-tija sawas rohkas, lai warretu fawu dehlu pee firds speest, bet winsch aplampa tiffai tuffchumu.

Jauneklis bahls kà balta drehbe, rohkas krustiski falizzis, it kà fawu tehwu ne-atfihhtu, luhkojahs uf tehlu iszirteja bes nifnuma, bes nezeenifchanas, bet tik aufsti, ka tehlu iszirtejs to par to leelako sohdu turretu, ja winsch jaunekka gihmi redsetu.

Affaras, kas schiini brihd par tehwa waigeem rittinajahs bija kauna un noscheklofchanas affaras. Mahte panehma rohkas darbu un noschdahs pee lohga, it kà winna negribbetu ar sawa dehla tehwu farunnatees.

(Us preefschu beigums.)

Is Wobzu teef'istabas.

Behj aston' gaddeem.

Tee bij jauks pahris, abbi Schlessias ihstee behrni. Schulza (pagasta wezzaka) dehs, brangs, tumfchaz-zigs puifis no dewinpadšmit gaddeem, kam laipniba, pateesiba un wehriba no waiga spihdeja; winna, Dfirmmuifschneeka weenigajs behrns, gaischmattiga firniga meitene, kas, no usfkattas jau par jumprawu turrana, ar sawahm appakahm fillahm azzihm tik behrnigi — jautri pasaulē eefschā fkattijahs, it kà tur nekabda kaunuma nebuhtu, un kurras waigu tahda gruhtširdiga feja, kas, ar azzihm neweenodamees, ap winnas smalko mutti bij redsama, ehromoti patihfamu padarrija.

Winni weens ohtram jau bij nospreesti. Dfirnmuischneekam pehz garras neaugligas laulibas meitina peedsimma un schulzis, winna wezzajs draugs, to pee frustifchanas uf rohlahm turreja. Wehl tur pat basniza effoht, Dfirnmuischneeks schulzam pee-gahja un uf winna peezgaddigo puisenu rahdidams teiza:

„Klau, nahburgs, Anni es Jahsepam glabbaschu, ja Deews to dsihwu atstahj un par smuktu meitu isaudsina. Schulzanams un Dfirnumuischa tad lai par weenu grunti paleek, ta ka juhdschm apfahrt ohtras tahdas wairs nebuhs. Ja tu meerä, tad dohd rohlu.“

Schulzis, sawu rohlu swarrigi Dfirnmuischneeka rohla lizzis, atteiza:

„Mihstajs Deews mums katram tiffai weenu behrnu dewis. Ja ta paleek un Jahseps un Anne weens ohtram patizzih, tad man buhs preeks redseht, ka winnai kohpa fadohsees un weenreis muhsu gruntes saweenohs. Schorcis ta nu effam norunnaj'schi un ta lai paleek.“

Ka schulzis bij prahtojis, ta bij riftigi. Jahseps un Anne bij un palikka saweem wezzakeem par weenigeem behrneem, un tapehz abbi jo drihsak eefahja, ka weenu wezzaku behrni, kohpa dsihwoht, Wezzaku draudstibai arween firsnigakai paleekoht un weenam ohtru beesak apmeklejoht, abbi behrni daudsreis farredsejahs. Ar zitteem behrneem winni retti ween dabbuja faeetees, jo schulzis, ka ta apgabbala tur-rigafajs gruntneeks, retti ween ar zittu kahdu, ka ar Dfirnmuischneeku draudsejahs; arr zittu semneeku mahjas labbi attahlu no winneem stahweja. Masa Anne Jahsepam drih palikka par azzuraugu un schis winnai par fargu. Ar leelu drohschfirdibu winsch zeema kohdigohs suanus no winnas atgainija un farroja pret kalfonu tehwinu, kas zaur meitenes farlaneem swahrzineem tiffa eefaitinahts. Anne winnam arr bij ihsti pateiziga mahsina. Ne kummofa Dfirnmuischa nezepa un newahrija, no kurra schi winnam labbu teesu nebuhtu atneffuse. Un ja winna Jahsepam daschfahrt arr zittadi nekä sawu labstirdibu newarreja rahdiht, tad taf ar kahdahm puffitehm, fo uf schulza nammu eetoht noplubza, winnam dahwinaja.

Abbeji wezzaki firsnigi pah to preezajahs, ka behrni paschi nepeespeesti winnu gribbu un nodohmas isdarrija un ka winnu mihliga fatizziba deen' no deenas wairojahs. Arr pa to laifu, kamehr abbi skohlä gahja, un no mahzitaja tahdu mahzibu dab-buja, kas labbi tahlu pahri pah winnu nahkofcho dsihwes fahrtu sneedjahs, winnu firsniga draudstiba ne-isnihta. Lai gan winni nu tif beesi nefareosejahs ka fennak, tad pee behrnu spehlehm laifu kawaja, pee turrahm winnu firschu juschanas fastappahs, tad winni tomehr newarreja zeepees sawas sinnaschana un mahzibas weens ohtram ne-istahstijuschi un

zaur prahtigahm farunnahm ta sawu atsihschanu wai-roht un stiprinaht. Abbi jo deenas jo wairak kohpa eedsihwojahs un kad eefwehtifchanas deenä mahzitaajs neween Jahsepam, bet arr meitenei, kas jaunibas beedram turwu klahb bij speedusees, lai schi fwehtu darbu labbak warretu redseht, ka nejauschis rohlu uslikka, tad schis eegaddijums abbeem tehweem ka kahds augstais leezineeks rahdijahs, kas winnu norunnu atjaunojoht un abbi scho norunnu wehl par jaunu apstiprinaja, wahrdu un rohkas dohdamees.

Anne brihnum ahtri peeauga. Trihspadsmitam gaddam tiffa pahri tiffuschai, jau jumprawiga seja uf winnas jautru waigu rahdijahs un behrniga weegliba un neapdohmiba ar prahribu un dohmigu weenteesibu pahrmijahs. Pret Jahsepu winna zittada rahdijahs, jo pamasam winnai likkaks, ka winna sawa firdi pret Jahsepu fo wairak juhtoht nekä draudstibu ween. Winnas mihlestiba uf Jahsepu speeda, winna preefschä kaunigai un kluffai buht un ilgu laifu warreja dohmaht, ka Anne pawiffam fargajotees ar winnu fatiktees. Jahsepa firdi tahdas paschas juschanas zehlahs. Winsch, runnigajs, mudrajs puiss, arr palikka kluff un dohmigs un sawa astonpadsmita gadda winsch juttahs neisweizigaks un nospeestaks, nekä zittreis ar Anni kohpa effoht. Ar meiteni runnajoht winnam nekad neisdewahs, ihstohs wahrdu atrast, un winnas tumfschilläs azzis ilgak eelschä skattotees winnam arween likkaks, it ka winnam galwa reibtu un prahtam pepeeschi dohmas pectruhktu.

(Us preefschu wehl.)

Diwi juhrmallneeki.

A. Nu Beern, us kurru puffi nu laidisi!

B. Zabrau us Baltiju.

A. Tas par walti! Baltinu Tu schodeen mahja wis ne-atraddisi, winsch — ka dsird — pa nahburgeem flimmus siwenus wahrdojoht un rihä wehl buhschoht atpakkat.

B. Usklaufees labbaki! Es wis nefazziju Baltinu bet Baltiju; ta taggad zitti Widsemmi mehds no-fault. Zabrau rengu-malfai pakkat. Baltija wehl buhs papilnam baltu rubtu kulle, baltas maises apzirkni.

A. Nesinnu wai Tewi labbak par Baltijas jeb par Widsemmes wehrsi gohdaht, bet to padohmu Tew warru doht: ja Tu skohlä effi bijis, tad eij un luhdsi taggad no skohlmeistera sawu skohläs nauddu atpakkat un lai winsch tad Tew arr wehl pastahsta, kurrä weeta Baltija stahw!

A. A. G. G.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensus atwehlehts.

Mihgä, 20. Merz 1870.